

NOVOVĚK

- technické změny – _____
- omezovány cechy => manufaktura - _____
- změny v zemědělství – pícnina (krmivo) => hnojivo => konec bludného kruhu zemědělství
- nové plodiny z Ameriky: kukuřice, brambory, cukrová třtina, tabák, bavlna; rýže
- **renaissance** = _____
- **humanismus** = myšlenkový proud, důraz na rozum, sebevědomí člověka

ZÁMOŘSKÉ OBJEVY

- od poč.15.století do 1.pol.16.století
- příčiny: **politické**, _____, _____ a **sociální konflikty**
- **nedostatek drahých kovů** (zlato, stříbro), **hledání nových odbytišť, nových zdrojů surovin a finančních prostředků**
- hledání nové obchodní cesty _____
- předpoklady zámořských cest: technická zlepšení lodí (_____); astronomie (kompas, astroláb, Martin Beheim – _____)

Portugalsko

- jako první vybudovali zámořskou koloniální říši; centrem kolonií: Indie, Jižní Amerika
- princ Jindřich Mořeplavec – politik, ekonom, organizátor expanze
- **Bartolomeo Diaz** - _____
- **Vasco de Gama** - _____
- 1519 – 1521 **Fernando de Magalhães** - _____
- řetězec obchodních stanic (= **faktorie**)

Španělsko

- 1492 **Kryštof Kolumbus** přistál na ostrově Santo Domingo
- Ital **Amerigo Vespucci**: _____
- střet: Španělé X aztécká kultura (_____), dobytí – Hernando Cortéz), X incká kultura (_____), dobytí – Francesco Pizarro)
- **1474 – 1479 první koloniální válka, Portugalsko X Španělsko**
- **1494 dohoda v Tordesillas**: hranice, území na V – Portugalsko, území na Z – Španělsko
- střety s Anglií, **1588 porážka španělské Armady v La Manche**

Nizozemí

- _____

Anglie

- pirátské plavby – zisk zboží převážené španělskými loděmi z Ameriky (Francis Drake)
- **1588** – porážka Armady
- 1584-5: **sir Walter Raleigh** – _____

Francie

- _____

Důsledky objevných cest

1) rozvoj dálkového obchodu mezi koloniemi a Evropou

- z Ameriky do Evropy: _____
- z Evropy do Afriky: _____
- z Afriky do Ameriky: _____
= obchod do trojúhelníku
- z Indie koření, bavlna; z Číny hedvábí a porcelán; z Afriky slonovina, zlato a otroci

2) přesunutí obchodních středisek ze středomoří na pobřeží Atlantiku

- přístavy: _____
- na konci 16. století vzrostl význam _____
- úpadek pro Středomoří, význam hanzy (spolek německých měst)

3) inflace

- _____

4) vznik prvních velmocí

- _____

5) kulturní přínos (rozvoj evropské vzdělanosti)

- _____
- _____

6) do Evropy přineseny nové plodiny

- _____

7) důsledky pro domorodce

- _____
- _____

8) přenos chorob

- _____
- _____